

PENCKÓFER JÁNOS

FÉNYFOLYAM

(Folytatás)

Női selyemnedvvel elkeveredett titok

1

Fú, micsoda sűrűség a hangulatban, és micsoda Buja életkedv, micsoda buja Bőség a kiáradásban. Így mondta, valami ilyesfélét mondott Takáts-Kis Zsolt, és már majdnem rákezdett egy újabb eszme-futtatásra, hogy nem is a szavak bőségére gondol, hanem ami mindazokat élte, megtartja s felcsillogtatva röppenti, felröppenti, igen, a bariton, szoprán, alt és basszus, tenor Csevegő-változatára – hadd legyen szabad ezt neki így mondania –, vagy hát a rekedtségre és csilingelésre, szaporaságra, megfontolt lassúságra, tiszta, pontos hangképzésre, hadarásra, ilyesmire gondol, és erősen nézte Szedlákovics Tamást, mit szól hozzá, ő a szakai, de már nem érkezett se ő, se a barátja teret foglalni magának, hallgatóságot, merthogy Pekár-csik Erika – egy villanás, s a sofört elkülönítő kabin falából –, hipp-hopp előfordított egy széket, kifordított, kikattintott a vezetőfülke falából egy Helyre ülőalkalmatosságot, Ezt igazgatta, hát ezt készítette az előbb, mikor levette a kosztümkabát-káját – motyogta Tunyogi Albert, igen, kifordított egy kis beépített szerkezetet, melyből néhány mozdulattal, ügyesen egy bárszéket vagy micsodát, csak fogta s Odahókuszpókuszolt magának, és azonnal, máris arra, oda, Rá kellett figyelniünk, mert ahogyan odaült, ez a nő, ahogy helyet foglalt, odahegyeltette, odatrónoltatta testét, hát erre A haverokkal mi csak azt mondanánk, ha most leruccanhatnánk a Frankó-Serbe, ebbe a mi kiskocsmánkba, azt mondanánk, hogy fajin, csak ilyen egyszerűen: fajin, mert hát mit tehetnénk hozzá – mondta Sunyó, s Kovácslivi szerint teljesen kijött belőle, Ami lénye, ami lényege lehet. Ezek szerint, tehát Sunyóék szerint Fajinul festett, Domborított, amint bárszékezni kezdett dúsan mutatkozó combja, Mindene, ám ezek mellett arra is érdemes figyelni, amit hátulról mondott valaki; Molnár Márk viszont már nem emlékszik, ki volt az az illető, csak arra, hogy Ez a nő aztán tényleg tudja, hogyan kell egy pillanat alatt magára terelni a közfigyelmet, ezt aligha lehet megtanulni, mert bár mozdulatokból tevődik össze ez is, megkomponált, megtervezett játék ez is, de ha nincs mögötte Valami kis izzó titok, valami kis Női selyemnedvvel elkeveredett titok, ilyesmi hogyha nincs, hát akkor erőlködés, az bizony, csak erőlködés lesz

belőle. De még ennél is, mindennél többet mond el, ha a jól megszedült, Megkótyagosodott, azaz emlékkittas Kovácslivi szavait úgyszintén idevonja a megértés, megértetés szándéka, mert hogyha valaki, hát akkor éppen ő volt ezekben a percekben az, aki aligha figyelt és látott maga előtt mást, mint azt a felvillanó körszakáll-bajuszt, mint azt a szemet, szájat, haját, orrot, fület, fogsort, mindent-mindent káprázattá tett mosolyos kérdőmondat-megformálást, Varga Zsombor hátrafordulását, s persze azt is, azt a másik formát, azt a nyálban forgó beszéd-hízelkedést, azt a pihorkodást, melyből végre kiszabadította magát, és elindult, botorkált, de elindult a régi helyére, hogy megmentsen magának valamit a bűvöletből, babonából, vagy minek is mondja, Ami megtörtént velem a hátsósok között, bocsánat, na, ott hátul, ezt akarta mondani. És itt a lényeg, hogy még így is, ebben a megszedült, össze-vissza boszorkányozott valódi busz- és utasduruzsolásban is feltűnt neki, hogy ez a Pekárcsik Erika alig hasonlít önmagára, aki nemrég bemutatkozott nekik, aki még nemrég olyan gyorsan adta át a mikrofont az idegenvezető Varga Béla úrnak, az a Pekárcsik, aki oly könnyedén kilépett magyarázatából, magyarázkodása kényszeréből, most egészen másként kezdte fejtegetését, a bemutatkozást, a hangulatformálást.

Hát ezen a buszon mindenki többféle? Vagy ez nem komédiázás, pózolás, ez nem alakoskodás, nem színészkedés, ahogy a szűk- és rövidszoknyás – Cucával szólva: Feketében-fehérben zsinégó – Pekárcsik Erika Onnan, a kabin falából előkotort székén elhelyezkedve a bal lábát finoman felhúzza, majd jól odanéz, mit csinál: amint a keresztpántba cipőjének sarkát beakasztja, fejét felveti, a térdét befelé fordítja, jobb lábát pedig kinyújtja – Hadd érvényesüljön, van minek! –, és ezenközben lábfejjével – szintén befelé fordulva – éppen Lengyel Misó kissé elnyújt sportcipőjére mutat, hogy minden hangsúlynál is hangsúlyosabb legyen a **Q**, ez az érdekes kis jel a bokáján, hogy aztán máris megkezdhesse mondandóját. Jól van, na, lehet, hogy tényleg senkinek nem dolga eldönteni ezt, csak hát a női szem valahogy mindent másként lát, mint például a Sunyóé, az Ákosé, a Lengyel Misóé vagy hát a Somogyi Kálmáné, Takáts-Kisé, Szedlákovicssé és Molnár Márké, hogy csak azokat nevezze meg az ember, akik szemlátomást megváltoztak, felvillanyozódtak – Jaj, a Tunyogit, az első számú felvillanyozódott férfiembert még a végén kifelejtjük, mondta Szilvi –, úgy figyeltek, mi lesz ebből, mit mond ez az asszony, Miközben meg – Láttad? – egyáltalán nem érdekelt, hogy mennyire csúszott már feljebb a szoknyája – : Wáuw – hallatta a hangját Cseri, s Ákos szerint Úgy

érezte, kimondta a lényegét. Ám Skirecki Margitot külön is idegesítette, felzaklatta, hogy ő miért nem hozta magával: Mi a francnak nem tettem be azt a cuccomat, amely ezekből, ilyesféle darabokból áll, hogy sötét, szűk és rövid szoknya, hozzá Féligvastag, rőt színű harisnyanadrág, no meg ilyen rézsút vágott hegyű, zárt cipő, és akkor abban ő is, Áh, most mit beszéljen annyit, Ivett, miért nem szóltál, hogy pakoljam be ezt a cuccomat, majd fogta s idegesen hátrafordult, hogy a Szedlákovics Tamás hangosan kimondott, elvarázsolódott véleményéhez legalább pár szót tudjon hozzáfűzni, Mert ha nem teszem, ha belém szorulnak a szavaim, hát Úgy éreztem, menten felrobbanok, megőszülök, nekem: annyi. Nem, csak nem úgy gondolja az úr, a Szedlákovics, Nem hiszi tán, hogy ezt a mi turistairodás igazgatónőnket mindig-mindig, most is csak a cége és a turistái kényelme érdekli, hogy most amit beszél, hogy az fontosabb neki Például annál, miként nézhet ki azon a puccos széken – kérdezte, hátravetette, s Szedlákovics Takáts-Kisre, Takáts-Kis meg Szedlákovicsra bámult, aztán meg mindketten újra a Picit vastagabb ajakra, Picit domborodóbb fenekére, arra a kis görbületre az orrában, az erős hajzatára, feketeségére, arra a hegyelő, bárszékes terpeszkedőre, annak minden megnézhető láthatóságára, no és persze arra ugyanúgy figyeltek, amit mondott. De még mielőtt a szavak értelmére figyelhetek volna, Teljes ámulattal néztük, milyen érdekes a fogazata, hogy Mekkora – Apám, mekkora! – egy rés van a két elülső foga, a Lapátfogai között, Sőt, mintha nem is lapátfogak lennének azok, mert Mintha hegyesebbek lennének a megszokottnál, Vagy ezt csak a fény teszi, De semmi selypítés, egy cseppnyi pöszeség sem, semmi, csak a – Szedlákovics szerint – Zengő szavak, meg az abban megfogható értelem, hogy miféle egy cége, milyen Hasznos cégem van nekem, miféle turistairoda ez, meg miért Tsikeri és Tsa a neve, röviden Tsi-Tsa, vagyis hát Miért vagyunk csicsások, és azt is magyarázni kezdte, miért Szeretem az őszinte beszédet, hogy ő – szólítsák Erinek, avagy Erikának –, hogy e turistairoda létrehozói és vezetője, alkalmazottai Élethivatásként végzik ezt a munkát, és ilyen még nem történt meg velem, hogy ennyire kalandos meg körülményes indulást kell elkönyvelnie, de máris megpróbálja összefoglalni, hogy mi, hogyan és miért történt úgy, ahogyan megtörtént, míg végre összetalálkoztak.

Jaj, ezt az összetalálkoztakot, Míg végre összetalálkoztunk, ahogyan kimondta, hát abban az alakítás Tán még Sunyónak is feltűnt; itt már tényleg túlzásba vitte a szerepét, vagy túlzásba vitte a szerepe! De Kovácslivi máris látta: Baj lett Szilviánál, hogy a Sunyót leminősítettem,

hát azonnal magyarázatot is fűzött hozzá, hogy hát Nem bántásból, na, Csak játszásiból, Brahiból, mint régen, úgy mondta ki, mindössze csak azt szerette volna Kicsit tovább variálni, mit az előbb ő is, Szilvia is megjegyzett, hogy Tényleg elképesztő, amit művel ez a nő, de szó se róla, profimód csinálja: mindjárt éhes disznókkal fognak utazni, Makk-vezetett disznókkal, figyelje: Leginkább a Tunyogi, de Takáts-Kis is – Képzeld el a Pihor Endre nedv- és nyálkiválasztását, szuszogását –, szinte mindannyian kigúvadt szemekkel kémlelik, Ez a nő erre fel meg úgy tesz, mintha nekik, mintha kizárólag nőknek magyarázna, vagy mégiscsak téved, és itt mindenkit az ő Nagyszerű, elképesztő, izgalmas története, a Tsi-Tsa meg a karambol, aztán A mi kalandos turistautunk alakulása érdekel, aki meg ilyesfélére gondol, mint ő, hát azt a sárga irigység eszi, esetleg ő maga a Disznó és a Makk? Mert Pekártsík Erika, és most legyen mindegy, mit, hogyan és mennyire, miért, de tényleg Felkeltette valamennyiünk figyelmét, most már mindenki szerette volna végre megtudni, hogy mi történt, és Nekünk van-e valami közünk, vagy lett-e valami közünk az almáskert melletti durva fékezéshez, ahhoz, amit láttak, ahhoz, ami akkor, avagy netán még előtte és utána történt. Így aztán a Tsi-Tsa-vezető, ez a Pekártsík újfent meggyőződött igazáról, hogy hát Nincs és nem is lehet két azonos turistacsoport, merthogy ő mindjárt mindent értett, ő azonnal kapcsolt, mikor szép lassacskán Lengyel Misóék elnézést kértek, mosolyogtak, s ezzel a mosollyal fogták s visszaeresztették: kiakasztották és hagyták felforogni, feltekerődni a zsalufalat, s így tettek a bal oldalon is: a széktámlák, a zárok kattogtak, csattogtak, szép sorjában visszamagasodtak régi formájukra, minden és mindenki előző helyére került vissza. Igen, ő ebből azonnal értett: nyomban mozdult, felkészült, hogy megelőzzön bármiféle számonkérő hangsúlyt – Meg hát látszott rajta: Alig várja, hogy beszéljen végre –, mozdult, hogy hát megelőzzön valamilyen neki címzett beszólást, olyasmit példának okáért, hogy hát Most már azért talán illene, Már épp ideje lenne megtudnunk, vagy Nem gondolja úgy a kedves igazgatónő, hogy jó lenne tudatni kezdetű kis finom, netán kevésbé ilyennek formált megjegyzéseket, vagyis ő gyorsan odarendezte magát, ő elhelyezkedett azon a – Szedlákovics szerint – Direkt kényelmetlenre formázott ülőalkalmatosságon, hogy elmondja, amit amúgy feladata-hivatala volt megtenni, Úgy érzem, hogy kutyakötelességem e beszámoló – kezdte mosolyogva –, hogy ő sorban mindent elmondjon, hisz mindannak, Amit a kedves utasaink végigéltek, mindannak, ha nem is közvetlenül, hanem közvetetten, de hát részesei voltak ők is, a Tsi-Tsások.

Előrebocsátja: nagyon sok mindent nem ért, mert nagyon sok mindennez semmi közük nincs, sem a Mikinek, sem Szabadi Zsuzsának, sem a Tsikeri és Tsa cégnek, mégis lappang a dolgok mögött valami olyan, ami hozzájuk kötődött, rájuk akaszkodott, hiszen velük, körülöttük történtek az események, ő úgy látja, mintha kizárólag őket kísérték volna ezek a történések, ezért aztán foglalkozni kell ezekkel – sajnos. És Aranka meg Eleonóra megegyezése szerint Volt itt bőséges pislogás, no meg Ide kacaj, oda mosoly, Kevéske humorral vegyes tájékoztatás, hogy így az utasok kényelme, úgy a megismertetés, de volt valami egész Érthetetlen dolog is, ami Sehogysem illet Ennek a nőnek a magatartásába, gondolkodásába, mivel olyasféle furcsaságokra is majdhogynem kitért, Ami a babonaságot az időjárás alakulásával hozza kapcsolatba, előjeleket is emlegetett, ámde gyorsan át is siklott rajtuk, szóval: Beszélt a világba is, akár a gyerekek, meg beszélt mindent, amit Mindezekkel együtt emlegetni szokás mostanában – mondta Aranka, Eleonóra, s Dodi bólogatott hozzá. Aztán Természetesen és mindenekelőtt az almáskert melletti karambolról kell beszélni – mondta –, s Szilvi szerint Máris belefogott valamilyen zavaros fejtegetésbe, hogy a három szerencsétlenül járt kocsi közül melyik volt a vétkes, hogy A baj és a kár nem is akkora, mint amilyenek azt az ijedelem festi, hogy A vér egy kóbor kutya vére volt, az első kocsi gázolta el, nem emberi vért láttak A kedves utasaink, és a Peugeot Boxer szélvédőüvege azért hullott darabokra, mert már régen hibás volt, elég volt neki Ez az apró pici koccanás-féle és Máris dirib-darab lett belőle, Meg valami ilyesfélét beszélt – a Dodi szerint Süketelt –, hogy Többen máris diskurálni kezdtünk. Megindult a csendes duruzsolás-pusmogás: Ez hülyébe veszi a társaságot, hát Ez a nő azt hiszi, hogy Süketeket, vakokat meg fél-analfabétákat kell most neki meggyőznie arról, Mit milyennek lássunk, halljunk, értelmezzünk. Persze ebben is volt némi túlérzékenység, ebben a gyorsreagálásban, amit egyébként a nők indítottak útjára, s megelégedetten vették tudomásul, Bogarat ültettünk a fülekbe, Ezt a bogarat a férfiak fülebe ugyancsak sikerült beültetnünk, úgyhogy a Kocsányon lógó szemük lassan kezdett visszahúzódni, Skirecki Margit megjegyzése szerint: Két dolog közül a férfiak talán az eszükre hiúbbak, mert hát ahhoz: Világmagyarázó bölcsességeikhez még a legöregebbek is ragaszkodnak – s úgy tett, mintha nem egy vicces, férfiakat: Férfierőt, férfvágyat megcsipkedő dolgot mondott volna –: tovább figyelt: Mit mivé alakít ez a Tsi-Tsás magyarázkodás. S még így is, ilyen sok sallanggal járó beszédből, még így is, hogy A fölöslegességekre helyezett hangsúlyok

Majdnem eltakartak minden lényegét, még így is Sokunk számára kitűnt egy érdekesség –: Hogy a három szerencsétlenül járt kocsi közül az a fehér Peugeot Boxer szintén az övék, a Tsikeri és Tsa cég tulajdona, A másik kettőről meg Miki tudna igazán beszélni – tette hozzá Erika –, csak Ez már nem tartozik ide – mondta –, ámde Hiába próbálta ezeket az információkat jól eldugni, elrejtetni – Dodi megjegyzése szerint: Habókra venni az ilyen érdekességeket –, hasztalan tett úgy Pekárccsik, mintha csupán azt jegyezte volna meg, hogy Itt is végig szemerkélt, hogy itt is egész idő alatt Szemetelt az eső, fújt a szél – bizony hogy Nagyon kilógott a lóláb, Felismertük sandaságát: Firnyákoskodott nekünk a dögös nő – amiként Sunyó megjegyezte. Úgyhogy mindent megértettek: az a három szerencsétlenül járt kocsi és az ő buszuk – A Magyar Nova Futuránk! – valamiféle laza, jeltelen konvojba szerveződött, úgy haladtak a határ felé, és erről tudhattak a határőrök is, a vámosok is – kezdte megfogalmazni magában Kovácslivi –, hogy Ezeknek együtt kellett volna átjutniuk a határon, mint a Tsikeri és Tsa cég errefelé már jól ismert vállalkozása, vagy miye, és ezért volt a személyesebb bánásmód, ezért volt minden annyira sima a rendőrökkel, határőrökkel, a vámosokkal, errefelé Mikit és Pekárccsik Erikát, a Tsi-Tsát mindenki ismeri, na meg ők úgyszintén mindenkivel ilyen viszonyt ápolhatnak, mindenkivel jóban vannak, igen: ezt nevezte kedves tanára egy alkalommal kapcsolati tőkefeléledésnek, valami ilyesminek – jól van: Ki fog tisztulni a kép. Csak Pekárccsik Erika is Hagyná már abba ezt a teljes mellbedobást, hogy ő mennyit fáradozott közben, hogy ő mindenről tud, azt a pillanatot is átérzi, mikor szegény Miki úgy lépett a fékpedálra, hogy lett aztán abból potyogás meg nekiütkezés, kilöttyent nedű, minden, no és hát Azért várapoztattam meg önöket és titeket az ukrán oldalon, mert épp a minél zökkenőmentesebb haladásért igyekeztem tenni valamit, mondta, és megint valamilyen cikornyás kis magyarázat kerekedett abból, amit előadott, de a lényeg lényeg marad: mindjárt megállnak, ám ez még nem a szállásuk, a megtelepedésük helye lesz, hanem egy kényszerszünet, Amíg átvizsgálják ezt a Magyar Nova Futurát, mert feljelentés érkezett erre a buszra. Sajnos, nincs mit tenni, viszont Ez már nem önökre, rátok tartozik, e kihelyezett vámvizsgálat nem a kedves utasokat érinti, hanem a céget, elsősorban őt, no meg a buszvezetőt, ezért Vegye úgy a társaság, hogy még mielőtt megérkeznének oda, ahol már nagyon-nagyon várják őket, vegyék ezt valamiféle hasznos lélegzetvételnek, lélekszellőztető szünetkének, meglátják, hogy mire Kiszállnak a buszból, Felnéznek az imitt-amott fel-feltűnedező csillagokra, hát már szállhatnak is vissza, csak

Egy icipici türelmet, és itt folytatja mindjárt, ahol ezt most abbahagyja, ahol ezt most megszakítja.

2

Hová tűnik el a délelőtt, Ó, Istenem, hát miféle egy hely lehet az, ahol elfér mondjuk ezeregyszáz esztendő összes, de összes délelöttje? De még hányszor ezeregyszáz, s ezenfelül még ki tudja, hogy hányféle sokszorzeregyszáz! Mert valahol összeölelkeznek, mert Ezek a délelöttök, napok valahová elköltöznek és ott továbbélnék – fejtegette Szedlákovics –, folyton-folyvást gyarapodnak, gyűlnek, gyülekeznek: ez A mostani, e szerdai ugyancsak ide indulhatott el, ugyanis azt a gyülekező rendet még a szélviharok szélvihara sem boríthatja fel, nemhogy ez, az övék, ami nekik jutott, ez az októberi, huszonkilencedikei, ez az esőcsapkodásos, kicsike és Kárpát-medencei, amely lassan-lassan innen is odébbáll. És valóban: hol járt, merre járt vajon a kora délelötti haragosság, az a mérgelődő neki-nekiveselkedése a szélnek, mert Ami most itt áramlott, lengedezett körülöttük, hát az csupán halvány mása volt az induláskor felismertnek, annak a bizonyos időnként rohamozó, durva méltatlankodásnak, ahogy mondani szokás: egyetlen napon még csak emlegetni sem lehetne ezt a kettőt, Egyazon természet háborúzó s békességes kedvét. Valaki pedig, egy férfihang – a Szedlákovics szerint – Olyasféle megjegyzést fűzött e változáshoz-megszelídüléshez, ezekhez az utóbbi szavakhoz, hogy hát Jó-jó, kétségkívül mássá lett az erő és a támadó kedély, a hajlandóság zabolátlansága s önmérséklete most már egészen mást formál s ígér, ezt könnyű észrevenni, de azt érzi-e mindenki, hogy Az ájer ugyanaz maradt, mi volt, az ájer, ez A könnyed fuvallatozás, az most is olyan áldó, nem számít, hogy nem a buszban ülnek, mondjuk ott, az almáskert környéki tájon, hanem itt ácsorognak a szabad ég alatt. Csak szimatoljanak bele egy kicsit alaposabban a légbe, Szippants mélyebbet ebből a szellőzködő lélekzetiségből – így mondta valaki, az a férfihang: a lélekzetiségből, méghozzá a k betűt megnyomva –, s akkor megérted, hogy mire gondolok ezzel a mellénk szegült széllel kapcsolatban. Utólag viszont már sem Tunyogi Albert, sem Somogyi Kálmán, Lengyel Misó sem emlékezett rá, hogy e szavakat, ezeket ő ejtette volna ki a száján, hogy e gondolatokat valaki közülük fejtette volna ki, de ugyanakkor Szedlákovics Tamás állította, így volt, s Én ezt most is így tudom, hogy hát e jó kis szavak tőlük röppentek fel, mindhiába volt az érvelésük: Hát mi nemigen szoktuk használni; ez

az ájer olyan idegenes, régies vagy milyen, jaj, csak nehogy félreértsék, nem utal ő semmire – Misónknak amúgy sem szokása célozgatni –, ez a lélekzet meg olyan, mintha direkt meg lenne csinálva, s tudálékos is, vagy cimborái: Kálmán s Albert nem így látják? Nem muszáj ezt eldönteni, nem sok minden múlik ezen, mindenesetre a lengő Liszt Ferenc-haj szőke Szedlákoviccsa pontosan akkor hallotta meg ezt a hozzáfűzést, amikor a társaságuk – Tunyogiék, Lengyelék meg Somogyiék összeállt csapata – előtt haladt el, amikor ott kóválygott ő a kisebb s nagyobb csoportok között – igaz, hogy nem túl messze ott állt ez a kabinos ember, a Miklós József János meg a Varga Zsombor: T. Varga, Amonnan, a busz hátsó fertályáról – igen, fertályáról: Icuka szavát se felejtse az ember –, és hát végső soron mindegy, kitől származik, ha életrevaló a szó s a mondat. Az viszont már nem, az nem mellékes, legfeljebb ha megmosolyogni való, amikor Szedlákovics Tamás arra lett figyelmes, hogy ezek a szavak, hogy e megjegyzés után ő megáll, fejét felveti, mintha még az a tíz centi is számítana, amit nyer az ember, hogyha kinyújtja nyakát, ha orrával egy picit magasabbról vesz levegőmintát, szóval: látja, amint saját fejét felveti, és lassan, nagyon lassan kezdi belélegezni – akarja mondani, hogy belélegezni – a Szellőlevegőt, de nem az illatok és szagok után keresgélve tette ezt, hanem valami egyebet kívánt ő akkor felfedezni, valami egyebet kellett volna megtalálnia és befogadnia – hát legalábbis: sejtelve szerint. Nem bánja ő, akár ki is kacaghatják, nem bánja, kimondja, hogy ő még a szemével is keresgélt valami után, mintha egyszer is az életben már akadt volna olyan ember, Mintha élt volna valaha olyan ember, aki meglátta a szelet, aki megpillantotta a szellő arcát, valamiféle alakját, körvonalait.

Haj, de hol állt ez a Szedlákovics Tamás-féle kedves, félbolondos lélekcásámborgás, amely a valóságos csoportosulások, és az innnenonnan összehallott félszavak és félmondatok közt tekergett, hol állt ez a különlegességekre fogékony lelki hajlam kutakodó kőborlása attól a sokkalta általánosabb hangulatától ezeknek a harminchatoknak, akiket Nagyáki szerint csak fogtak, s kilakoltattak buszuktól, Mondhatni, hogy minket egész egyszerűen kipenderítettek átmeneti hajlékunkból, és ez szinte odafagyasztott minket a körterasz alá. Vagy butaság e kettőt, ezt a kényszerűnek tekinthető mozgást és az odacövekelést összehasonlítani? Hogy butaságot beszélt volna Sunyó öccse? Nem hiszi azt Csernyáki Feri se, más se, mindenesetre a kilakoltatást, azt Aligha gondoltuk másként, mert utólag bizony többen hangoztatták, logikus lett volna felháborodniuk, Logikus lett volna kifakadnunk, vagy Legalább szóvá tennünk ezt

a huzavonát, Ezt az illedelmes hajcihőt, amibe belevonták őket, mert hát Korántsem magunktól, önszántunkból vállalkoztunk erre, hogy a játékot, a játékkukat végigstatisztázzuk. És erre utal az a bujtogatás is, a megkésett, de édes, lázadásra való uszítás, mely Mindenek után tört fel belőlünk, ámde mégis Olyan megelégedettséget nyújtott nekik, hisz ennek nyomán kissé kiélhették magukat az indulatban, ahogy utólag is felpaprikázódtak páran, mondván: Kár, hogy akkor bágyadtak, békések voltak – Csupán áll-digálók –, kár, hogy nem hivatkoztak a jogaikra, kár, hogy nem használtak valamilyen Komoly, megütköző hangot, Valamilyen jó kis női dúlás-fúlás biztos megállítja őket, Hát igazán odamondogathattunk volna ezeknek. Hogyha akkor több eszük van, bátorságuk kikiabálni, vagy – Skirecki Margit szerint – Legalább valamilyen gyengéd, ámde szervezeten végrehajtott Szemmelverés közben kisziszegni, ahogyan ő ezzel próbálkozott is, hogy Na, minékünk ebből elégünk van, ezt mi nem csináljuk tovább, Máris visszaszállunk, gyerünk a határra, gyerünk vissza, Ebből ennyi is már túl soknak bizonyult, Szórakozzanak magukkal, keressenek maguk mellé új statisztaszereplőket, kiegészítőket a játékuhoz, Most már tényleg baromi hosszú meg húzós ez a szerda, ez a mai nap – egyszerűen: hogyha akkor több eszük van, akkor talán minden másként alakul, Igenis ez hiányzott, valamilyen komoly megütköző hang.

Ó, de nem. Hol volt ez A mi viselkedésünk, hol volt ez a helyzet attól, amit kifakadásnak és felháborodásnak mond az ember. Szilviával szólva, akár Azt is mondhatnánk, hogy meg se mukkant senki, Én is csak bámultam, mint a moziban, csak néztem, mint akit odaszögelték –: Vajon hol lehetnek egészséges indulataink, csak Meresztgettem a szememet, akár a többiek, mert senki, Mi se, más se igen értette, hogy mi közünk e ceremóniaszerűen indult vizsgálathoz, miért kellett valamennyiünket kiszállítani a buszból, hogyha aztán – Mindjárt észrevettük – nem kutatják át az utasteret, hogyha egymásnak feszülve egyezkednek-magyarázkodnak ezek az egyenruhások, és az ő vezetőik-kísérőik, meg hát miféle törvény, szabály az, amely lehetéssé teszi ezt, az ilyesmit: ezt a kihelyezett vámvizsgálatot, vagy minek is nevezik, ezt az utóellenőrzést, Mely a határőrség munkáját úgyszintén felügyeli egyben, hát miféle jog az, amely előbbre való az embereknél, előbbre való az élet természeténél, Na meg hát akárhogy is vesszük, vendégekkel volt ezeknek dolguk, vendégekkel, akik saját pénzükön utaznak, akik megfizették kényelmüket, és erre fel: tessék. Szívátás volt – bökte ki Ivett, és nyomban lesütötte fejét, mint aki hibázott, és még ekkor is, még ennyi idő után is a legtöbb fej

feléje fordult, akárcsak az egész utazás során mindenki mindig felfigyelt erre a különösen mély fekvésű, bolyhosan rekedtes, ugyanakkor tisztán fiatal, és tisztán női – lányos-női – dallamú beszédhangjára, amely alig párszor vette magához a kezdeményezést, s még akkor is leginkább – Sunyó szerint – Beszólás volt, amit tett, csak elvétele beszélt hosszasan. Krisztina szemében ezt a szótlanságot Az a koromfekete haja és kissé Dülledt, koromfekete szeme, valamint Merész sminkelése helyettesítette, Meg ugyebár az a duzzadt szája, mit korántsem olyan diszkrétre rúzsozott, ugyanakkor éppen Olyan tartással viselt, mint anyja, mint Skirecki Margit a magáét.

3

Állj, állj, állj! Ez így hazugság – ordította idegesen T. Varga szerint Már legalább tízedszer valamilyen rendező-féle, valami Nagymenő akárki. E vetkőzés, e vágykiteljesítő mozgás – magyarázta ingerülten –, ez aztán az égvilágon senki vérért fel nem forrósítja, az sem, Ahogy leveszed a kosztümkabátkádat, ahogyan a miniszoknyát Leereszted a bokádhoz, Ahogy gombolod a blúzodat, de még a harisnyanadrág izgalma is egészen más irányba visz, a melltartó, még az a – Hm –, a legutolsó ruhadarab lekerülése sem Ugyanarról szól Ebben a vágyban, Hazugság és kész – hát akkor elmondja még egyszer, Miért nem összpontosul, hanem épp ellenkezőleg: egészen szétszóródik itt a kéjsóvár figyelem –: Állítsa le mindenki magát, és akkor megint: Ide minden szem és fül, és száj és orr, meg minden, minden, minden. Ilyesmit, ha jól emlékszik T. Varga – A Zsombor nevű fickó, aki tudja, hogy kell mosolyogni Kovács Líviára, mondta Szilvi –, hogyha Zsombor jól emlékszik, akkor ilyesmit ordított éjszaka valaki Abban a bizonyos filmben, azt hiszi, egy werkfilmben, Amit az éjjel adtak Valamék csatornán, ámde ő azt nem nézte, ő csupán bele-belehallgatott, mert pakolászott, készülődött Erre a kirándulásra. Viszont mégis eszébe jut, s Azért jut eszembe, azért hozná példaként Ide, mert hát A kilakoltatás utáni hangulat: az a kis szellőzködés, est-fürdőzés, ájérelmény – Meg az egészséges indulataink ellanyhadása, tette hozzá Szilvi –, Ez az egész várakozás, s főként az a rengeteg kis apró, picic mozzanat, amellyel Pekárcsik Erika feledtetni próbálta velük a háttárátkelés előtti, alatti és utáni időket, meg hát persze Ezt a mostani kis kényszermegállónkat szintén, szóval: mindaz, amivel Erika elszórakoztatta, elkápráztatta, és ezzel Úgymond ki is békítette őket – Ellanyhasztott minket –, ez – szerinte, Varga Zsombor szerint – épp A legtitokzatosabb

valamit takarta el, még hozzá folyamatosan takarta, tudniillik minden egyes részlet, amiről e nő beszélt, valahogy Más-más érdekeltség szerint Került terítékre, valahogy az összes részlet mindig Más irányba terelte a figyelmünket, az ő felébresztett kíváncsiságukat, mindent. Merthogy Itt, e sürvedésben – azaz: Immár rendes estben –, mikor Végre valahára visszaszállhattunk, mikor már mindenki a saját helyén ülhetett megint, és Elindultunk, haladtunk, na, ekkor, Itt most olyasmit vett észre Zsombor – amiről neki a Késő esti tévébömbölés, s az abban meghallottak jutottak eszébe, Itt, most Varga Zsombor Olyasféle idegeskednivalót talált, amit ő annak a bizonyos Rendező-félének Szerfeletti elégedetlenségéhez tudna hasonlítani, hát ezért aztán legszívesebben valami olyasfélét tett volna ebben a haladásban, előrejutásban, olyasfélét, mint a rendező, hogy fogja magát, s egész egyszerűen nekimegy e haladásnak, előrejutásnak: Állj, állj, állj! És ha nem is tette meg ezt A mi T. Vargánk, ha nem is szó szerint tett ilyet Kődöböcz Bandi barátja, őszierinte, Bandi-cimbora szerint mégiscsak Volt valami ilyesféle súlya annak A zsombori gyors kis elhatározásnak, mellyel Jóformán egyetlen szó nélkül csak felugrott, a Lábaimat szinte félresodorva nyomult és csörtetett ki onnan, Mellőlem, az ablak melletti helyéről s igyekezett előre, hogy minél közelebb legyen a nőhöz: Erikához: szavaihoz, amelyeket Egyre kevésbé lehetett hallani. Ekkor már ugyanis Pekárcsik Erika nem a mikrofonba beszélt, ekkor ez a nő valami egész Családiás, barátkozó, közvetlen – Talán még pletykálgatósnak is nevezhető – hangnemben folytatta azt a beszélgetést, melyet abba kellett hagynia a fekete egyenruhások közbelépésekor, mikor jött az ellenőrzés, igen, ekkor Úgyszólván már diskurált Erika, s Egyáltalán nem adta az igazgató asszonyt. De még így is megütötte a fülét, a T. Varga fülét még így is elérte az a kis furcsa megjegyzése, miszerint Majd meglátják, hogy milyen mulatságos dolgokat őriz az emlékezet, ez Az itteni világ és szokás, ő ugyanis – mármint: Pekárcsik Erika – akár meg is tudna esküdni, hogy már ezen az első estén Így vagy úgy, de elő fog kerülni az a sokak által ezerévesnek nevezett öregasszony, az a Berta mama, akiből megállás nélkül ömleni fog mindennek a magyarázata, hogy miért esett az eső, hogy miért fúj a szél e napon, milyen csillagok miféle bajt jeleztek neki, meg hogy milyen titkos erők fogtak össze hajdanán és feszülnek egymásnak még a huszonegyedik századnak mondott időben is, s lesz majd Muslicatánc, Fenyőgyengesség meg Kutyaérzékenység, egészen bizonyos, hogy hát lesz majd Kupolajáró Madár, ilyesmi, mert a Berta mama mindent ért, ő mindenhez ért, mindenről tud ilyen-olyan háttérinformációt, na

meg hát nem csak ő, hanem az egész környék: ez a két falu, amelynek népével most lesz szerencsénk egy kicsit közelebről megismerkedni, a furcsaságaikba belelesni. Tehát senki se csodálkozzon majd azon, hogyha házigazdáinknál, bárhol, különösen sok megjegyzést fognak hallani az időjárás alakulására, felhőkről, szelekről, fákról, növényekről, kutyákról fognak beszélni elég sokat, s arról, ki miért volt jó, és ki miért lett gonosz hajdanán, sőt, őszirinte Itt még az sem kizárt – mondta teljesen elcsendesedve Erika, mikor is észrevette, hogy a T. Varga Mintha valamit mondani szeretne, hát a mikrofonnal feléje hajolt, és amint feléje hajolt, a szoknyája egészen felcsúszott, Egészen Fel – mesélte Tunyogi úr –, és ahogyan ült a bárszékén, vagy mi a csudán, ahogy ült azon a széken, s csaknem Mindene kidomborodott, ugyanakkor mégis picit takarta is az a felcsúszott kis szoknya, hát ebben a Vérlobbantó kényeskedős-kéjes elmozdulásában, ebben a Csábos és nagyon de nagyon női odafordulásában, amiként lábait a busz padlóján ide-oda elcsúsztatta, amint Szinte világított a bokája, bokáján a **Ö**, és Hmm, a combjait, a térdeit ahogyan össze is szerette volna vonni, hát ebben a helyzetben a T. Varga csak elvette a mikrofont – Még jó, hogy észrevettem, amint odanyújtotta felém –, hogy aztán Szemmel látható zavara s kizökkenettségé miatt csupán azt jegyezze meg, Hát nagyon izgalmas dolgokat ígér Igazgató asszony –: s nem tette meg, amit meg szeretett volna tenni.

Mert ha felordítani nem is – ahogyan azt A rendező-féle csinálta –, azt ha nem is, de hát felkiáltani, vagy legalábbis megakasztani Erika duruzsolását, valahogy bebeszólni, igen – T. Varga szerint –, a Szilviának különösen illett volna, Jogában állt volna ilyen tenni, ugyanis a Kupolajáró Madár, e nagyon fura mesefigura – Vagy mi az Isten csudája ez, mondta Dodi –, annak felemlegetése még a T. Vargában is megmozdított valamit – Ezért indultam el Bandi-cimbora szerint csörtetve, ezért ment ő közelebb a barátkozós, diskurálós csapathoz, mert nagyon érdekelte, Mi ez az egész. Hisz alig néhány perce tudta meg, a feketeruhások ellenőrzésekor, ott, a kilakoltatás idején tudta meg, hogy Szilvi abban a Hiszemben él – amint azt Dodi mondta –, Szilvi azt hiszi, hogy nem is mese az a mese, melyről szólt a fénykép megjelenésekor, nem igazi mese, nem olyan, hogy mások is, hogy bárki tudna róla, tudniillik ő hiába kutakodott már utána, megmagyarázták neki, hogy Ilyen madár nem létezik, még a mesékben sem, bizonyára Griffmadár az, ami után érdeklődik, vagy esetleg Tűzoltó Igazi Nagymadár –: ezekről lehet hallani. Na, hát aki még néhány órája a felhőalakzatokban, az almáskert feletti égen átvonuló felhőalakzatokban

hirtelen meglátja az ő Kupolajáró Madara nyomait, és még beszélni is beszél róla, méghozzá a mikrofonba, hát akkor Erika szájából, amikor meghallotta ezt, amikor Kilépett a Kupolajáró Madár, hát akkor vajon Szilvi miért nem kiáltott fel, vagy miért nem szólt közbe: Állj, állj, állj! Hát ez az, ami felugrasztotta a T. Vargát, mert itt egy egész rövid pillanatra megértette – Bevillant nekem –, Miféle elvárást fogalmazott meg Az a rendező-féle fazon a Werkben, itten bevillant neki, hogy valóban Mintha csak egyetlen: mintha csak egyetlenegy valamit, méghozzá épp A legtitokzatosabb valamit kívánná eltakarni, feloldani, kicsinyíteni és így lassacskán teljesen mellőzni a beszéd, miközben T. Varga előtt egy rövid pillanatra felvillant valami, Olyasféle valami, ami az egész eddigi útjukat, annak minden egyes részletét és véletlenségét formálja, alakítja – de hát nem volt annak semmiféle teste, arca, orra, szája, szeme, füle, semmiféle földi felismerhetősége, só, mire odaért, és mire másodszor is kiejtette száján Erika e nem létező madár nevét, amiközben felé fordult, mozdult, helyezkedett, hát ő szinte mindent elfelejtett, azaz T. Varga már semmit sem úgy látott, ahogy azt egy szempilla-mozdulatig öneki módjában állt megpillantania. Na de jól is tette, hogy az egészet elhagyta, és csak Erikának köszönte meg, Amit megköszöntem, merthogy mindjárt minden változott és módosult, Lassacskán újra hangosabb lett a beszéd, Erika újra mikrofonba mondta mondandóját, és ahogyan T. Varga, meg aki látta őt ebben az igyekezetében, hát azokban csupán az maradhatott meg, hogy a T. Varga Zsombor Se fér a bőrébe, valamit nagyon akar azoktól A három lányoktól, Szerintünk most sem az érdekelte, amiről Pekárcsik beszélt, Az a hülyeség – amint azt Sunyó leszögezte –, őszerintük nem az vonzotta oda, és nem is Szilvia, és nem is Dodi, hisz Még ott, a kényszerpihenőnél sem úgy beszélt kettejükkel, mintha ő, a Szilvi, vagy a Dodi érdekelné, Ó, dehogyan – Itt Kovácslivi lett a kiszemelt, Akinek van szeme, az látja. Úgyhogy jól döntött a visszaügyeskedése, a lassú, csendes visszavonulása mellett, jól tette, amit tett, miközben Mi mindannyian átadtuk magunkat, újból átadták magukat Otthonos kis Futuránknak, amint ismerősen Duruzsolt is, döcögött is, és ők már-már azon kapták magukat, hogy ismerős, hogy már-már Elfogadott lett e szünni nem akaró sötétség, amelyben néha-néha felvillant ugyan valami, Imitt-amott áttört egy picike fény – Az otthonából kitört fény, ahogyan Korsunovszki mondta, s Molnár mindjárt tódította: Kitört onnan, ahol lakott –, de amiként megjelent a fény, már el is tűnt, és Ez maradt utána, Ez a szünni nem akaró sötétség, amelyben Most a legbiztosabb pont a Pekárcsik

Erika hangja lett. Igen, a magabiztossága, megnyugtató magabiztossága, melybe nyomban visszatalált, Ez is erősítette a bizalmat iránta, tudniillik, mintha meg sem szakították volna beszédét a feketeruhások, olyan Könnyűvé lett számunkra valahogy minden, pedig nem őrizte senki azt, amit Pekárcsik még e kényszerzünet előtt olyan nagy felszereltséggel kívánt megteremteni magának: azt, hogy ő Miértünk él, hogy ő miértünk meg is halna. Nem őrzött itt senki semmit, nem is kellett, hiszen Pekárcsik Erikából Most újra áradt az, amit Mi magabiztosságnak láttunk, s ahogy – Sunyó mondta –, ismét Odatrónoltatta magát arra a kis bárszékszerűségre, újra áradt belőle valami magával ragadó, Szinte megtelítette a Futuránkat, s nem érdekelt most valahogy senkit, Kovácslivit sem érdekelte, hogy hazudik-e avagy igazat mond: Olyan jólesett, amit ígért. De hogy aztán miért történt mindez így, ahogyan ez az emlékezet tartja, hogy miért is volt itt újra mosolygás, bazsalygás, kedély, meg hát már-már rendeztetés: ki kivel lesz párban, ki kivel lesz egy csoportban, egy házban, meg Hm, Hát egy szobában – Ágyban! –, hát erre már nem találni magyarázatot, de annyi bizonyos, hogy újra, itt most újra Pekárcsik Erika főszerepelt, egyesek szavával Domborított, itt most újra mindnyájukat magával ragadta biztatása, hogy csak Kis türelmet, már csak ez a néhány kilométer, már csak ez a néhány perc és megérkezünk, már csak E rövidke, döcögős, e kissé rázós útszakasz, és megérkezünk oda, ahol szeretettel várnak minket, Ahol végre megállapodhatunk, otthon leszünk, Becuccolunk – Elnézést a szóért –, de hát miért is ne: igen, becuccolunk, kényelembe helyezzük magunkat, hiszen Minket valamennyiünket meleg otthonokba várnak, mindjárt otthon leszünk, s akkor végre megkezdődhet, csütörtök reggel már megkezdődhet, amit beígért a cég, igenis kezdődhet a Csillagtúra – Isten hozott hát mindenkit, Isten hozott mindenkit e tájon.